

▶ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑

- ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๑
- ประกาศราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๑
เล่ม ๑๓๕ ตอนที่ ๖๘ ก หน้า ๑

หลักการและเหตุผล

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้มีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา เพื่อให้การเลือกสมาชิกวุฒิสภาเป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

สาระสำคัญโดยสรุป

๑) ให้อยกเลิกกฎหมาย ดังนี้ (มาตรา ๓)

(๑) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา

(๒) ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๕๗/๒๕๕๗ เรื่อง ให้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญบางฉบับมีผลบังคับใช้ต่อไป ลงวันที่ ๗ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๗ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา

๒) บทนิยาม (มาตรา ๔)

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการการเลือกตั้งตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง และให้หมายความรวมถึงประธานกรรมการการเลือกตั้งด้วย

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง ตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า พนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงาน และให้หมายความรวมถึงข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ หรือผู้ซึ่งคณะกรรมการ กรรมการ หรือผู้อำนวยการการเลือก แต่งตั้งหรือมอบหมาย ให้ปฏิบัติกรตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้หรือตามที่คณะกรรมการ มอบหมาย

“ผู้สมัคร” หมายความว่า ผู้สมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา

“วันเลือก” หมายความว่า วันที่คณะกรรมการประกาศกำหนดให้เป็น วันเลือกสมาชิกวุฒิสภาระดับอำเภอ ระดับจังหวัด หรือระดับประเทศ แล้วแต่กรณี

“ผู้อำนวยการการเลือก” หมายความว่า ผู้อำนวยการการเลือกระดับอำเภอ ผู้อำนวยการการเลือกระดับจังหวัด หรือผู้อำนวยการการเลือกระดับประเทศ แล้วแต่กรณี

“สถานที่เลือก” หมายความว่า สถานที่ที่ผู้อำนวยการการเลือกกำหนด ให้เป็นสถานที่เลือกสมาชิกวุฒิสภาระดับอำเภอ ระดับจังหวัด หรือระดับประเทศ แล้วแต่กรณี

“จังหวัด” หมายความว่ารวมถึงกรุงเทพมหานครด้วย

“อำเภอ” หมายความว่ารวมถึงเขตด้วย

“ศาลากลางจังหวัด” หมายความว่าศาลาว่าการกรุงเทพมหานครด้วย

“ที่ว่าการอำเภอ” หมายความว่ารวมถึงสำนักงานเขตด้วย

“ผู้สูงอายุ” หมายความว่า ผู้มีอายุตั้งแต่หกสิบปีขึ้นไป

๓) ผู้รักษาการตามกฎหมาย

ให้ “ประธานกรรมการการเลือกตั้ง” รักษาการตามกฎหมายนี้ และ กำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ ของผู้ดำเนินการเกี่ยวกับการเลือก รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการอื่นใด ที่จำเป็นได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งหรือที่มีได้มีบัญญัติไว้แล้วเป็นการเฉพาะในกฎหมายนี้ (มาตรา ๖ และมาตรา ๙)

๔) ผู้สมัครและการสมัครรับเลือก (หมวด ๑, มาตรา ๑๐ ถึงมาตรา ๒๓)

๔.๑) การแบ่งกลุ่มในการสมัคร

กฎหมายได้กำหนดให้ “วุฒิสภา” ประกอบด้วยสมาชิก จำนวน ๒๐๐ คน ซึ่งมาจากการเลือกกันเองของบุคคลซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ อาชีพ ลักษณะหรือประโยชน์ร่วมกัน หรือทำงานหรือเคยทำงาน ด้านต่าง ๆ ที่หลากหลายของสังคมในแต่ละกลุ่ม ดังต่อไปนี้

- (๑) กลุ่มการบริหารราชการแผ่นดินและความมั่นคง อันได้แก่ผู้เคยเป็นข้าราชการ เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรืออื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน
- (๒) กลุ่มกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม อันได้แก่ผู้เป็นหรือเคยเป็นผู้พิพากษา ตุลาการ อัยการ ตำรวจ ผู้ประกอบวิชาชีพด้านกฎหมาย หรืออื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน
- (๓) กลุ่มการศึกษา อันได้แก่ผู้เป็นหรือเคยเป็นครู อาจารย์ นักวิจัย ผู้บริหารสถานศึกษา บุคลากรทางการศึกษา หรืออื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน
- (๔) กลุ่มการสาธารณสุข อันได้แก่ผู้เป็นหรือเคยเป็นแพทย์ทุกประเภท เทคนิคการแพทย์ สาธารณสุข พยาบาล เภสัชกร หรืออื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน
- (๕) กลุ่มอาชีพทำนา ปลูกพืชล้มลุก หรืออื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน
- (๖) กลุ่มอาชีพทำสวน ไร่ ไม้ประดับ ประมง หรืออื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน
- (๗) กลุ่มพนักงานหรือลูกจ้างของบุคคลซึ่งมิใช่ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ ผู้ใช้แรงงานหรืออื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน
- (๘) กลุ่มผู้ประกอบการอาชีพด้านสิ่งแวดล้อม ผังเมือง อสังหาริมทรัพย์ และสาธารณูปโภค ทรัพยากรธรรมชาติ พลังงาน หรืออื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน
- (๙) กลุ่มผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อมตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น หรืออื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน
- (๑๐) กลุ่มผู้ประกอบการอื่นนอกจากกิจการตาม (๙)
- (๑๑) กลุ่มผู้ประกอบการหรืออาชีพด้านการท่องเที่ยว อันได้แก่ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว มัคคุเทศก์ ผู้ประกอบการกิจการหรือพนักงานโรงแรม หรืออื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน
- (๑๒) กลุ่มผู้ประกอบการอุตสาหกรรม หรืออื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน
- (๑๓) กลุ่มผู้ประกอบการด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การสื่อสาร การพัฒนานวัตกรรม หรืออื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน
- (๑๔) กลุ่มสตรี
- (๑๕) กลุ่มผู้สูงอายุ คนพิการหรือทุพพลภาพ กลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มอัตลักษณ์อื่น หรืออื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน
- (๑๖) กลุ่มศิลปะ วัฒนธรรม ดนตรี การแสดงและบันเทิง นักกีฬา หรืออื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน
- (๑๗) กลุ่มประชาสังคม กลุ่มองค์กรสาธารณประโยชน์ หรืออื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน
- (๑๘) กลุ่มสื่อมวลชน ผู้สร้างสรรค์วรรณกรรม หรืออื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน
- (๑๙) กลุ่มผู้ประกอบการวิชาชีพ ผู้ประกอบอาชีพอิสระ หรืออื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน
- (๒๐) กลุ่มอื่น ๆ (มาตรา ๑๑)

๔.๒) การสมัครรับเลือกสมาชิกวุฒิสภา

กฎหมายกำหนดให้การเลือกสมาชิกวุฒิสภานั้นให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา โดยให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศราชกิจจานุเบกษาเพื่อกำหนดวันรับสมัครรับเลือก และวันเลือกในระดับอำเภอ^๑ ระดับจังหวัด และระดับประเทศ ซึ่งในการกำหนดวันเลือกในแต่ละระดับนั้นต้องกำหนดเป็นวันเดียวกันทั่วราชอาณาจักร โดยผู้สมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๓^๒ และมาตรา ๑๔^๓ พร้อมกับต้องยื่นใบสมัครด้วยตนเอง และมีสิทธิสมัครได้เพียงกลุ่มเดียวและอำเภอเดียว ซึ่งเมื่อได้ยื่นใบสมัครแล้วก็จะถอนการสมัครมิได้ (มาตรา ๑๒ และมาตรา ๑๕)

^๑การเลือกในระดับอำเภอให้กระทำได้ แม้จะไม่มีผู้สมัครครบทั้ง ๒๐ กลุ่มก็ตาม.

มาตรา ๑๓ ผู้สมัครต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบปีในวันสมัครรับเลือก
- (๓) มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ หรือทำงานในด้านที่สมัครไม่น้อยกว่าสิบปี
- (๔) ผู้สมัครต้องมีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ด้วย
 - (ก) เป็นบุคคลซึ่งเกิดในอำเภอที่สมัครรับเลือก
 - (ข) มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในอำเภอที่สมัครรับเลือกมาแล้วเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าสองปีนับถึงวันสมัครรับเลือก
 - (ค) ทำงานอยู่ในอำเภอที่สมัครรับเลือกมาแล้วเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าสองปีนับถึงวันสมัครรับเลือก
 - (ง) เคยทำงานหรือเคยมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านอยู่ในอำเภอที่สมัครรับเลือก แล้วแต่กรณี เป็นเวลาติดต่อกัน

ไม่น้อยกว่าสองปี

(จ) เคยศึกษาในสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในอำเภอที่สมัครรับเลือกเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าสองปีการศึกษา

ความใน (๓) ไม่ใช้บังคับแก่สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการหรือทุพพลภาพ กลุ่มชาติพันธุ์ และกลุ่มอัตลักษณ์อื่น ซึ่งสมัครในกลุ่มตามมาตรา ๑๑ (๑๔) และ (๑๕)

มาตรา ๑๔ ผู้สมัครต้องไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) ติดยาเสพติดให้โทษ
- (๒) เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต
- (๓) เป็นเจ้าของหรือผู้ถือหุ้นในกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด ๆ
- (๔) เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช
- (๕) อยู่ในระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งไม่ว่าคดีนั้นจะถึงที่สุดแล้วหรือไม่
- (๖) วิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ
- (๗) อยู่ระหว่างถูกระงับการใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นการชั่วคราวหรือถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง
- (๘) ต้องคำพิพากษาให้จำคุกและถูกคุมขังอยู่โดยหมายของศาล
- (๙) เคยได้รับโทษจำคุกโดยได้พ้นโทษมายังไม่ถึงสิบปีนับถึงวันเลือกในระดับอำเภอ เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำ

โดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๑๐) เคยถูกสั่งให้พ้นจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจเพราะทุจริตต่อหน้าที่หรือถือว่ากระทำการทุจริตหรือประพฤติมิชอบในวงราชการ

(๑๑) เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอันถึงที่สุดให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติ หรือเคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุกเพราะกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

(๑๒) เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ หรือความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินที่กระทำโดยทุจริตตามประมวลกฎหมายอาญา ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชนกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดในความผิดฐานเป็นผู้ผลิต นำเข้า ส่งออก หรือผู้ค้า กฎหมายว่าด้วยการพนันในความผิดฐานเป็นเจ้ามือหรือเจ้าสำนัก กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ายาเสพติด หรือกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในความผิดฐานฟอกเงิน

ทั้งนี้ ในกรณีมีเหตุจำเป็นเฉพาะพื้นที่ทำให้ไม่สามารถดำเนินการรับสมัครภายในระยะเวลาหรือในวันที่กำหนดเพราะเหตุจลาจล อุทกภัย อัคคีภัย เหตุสุดวิสัย หรือเหตุจำเป็นอื่นใด ให้คณะกรรมการมีอำนาจประกาศกำหนดให้ดำเนินการรับสมัครโดยวิธีการอื่น หรือจะกำหนดวันรับสมัครเพิ่มเติมก็ได้ (มาตรา ๑๗)

๔.๓) บทต้องห้ามในการเปิดเผยรายชื่อผู้สมัครและจำนวนผู้สมัครในแต่ละกลุ่ม

กฎหมายกำหนดห้ามมิให้คณะกรรมการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่เปิดเผยรายชื่อผู้สมัครและจำนวนผู้สมัครในแต่ละกลุ่มจนกว่าจะพ้นระยะเวลารับสมัคร เว้นแต่เป็นการตรวจสอบข้อมูลเกี่ยวกับผู้สมัคร ไม่ว่าจะเป็นการตรวจสอบภายในสำนักงานหรือมอบหมายให้หน่วยงานอื่นของรัฐเป็นผู้ตรวจสอบ แต่ไม่ว่าในกรณีใด ห้ามมิให้เปิดเผยหรือทำด้วยประการใด ๆ ให้บุคคลอื่นซึ่งไม่มีหน้าที่ตรวจสอบดังกล่าวล่วงรู้รายชื่อหรือจำนวนผู้สมัครในแต่ละกลุ่มจนกว่าจะพ้นระยะเวลารับสมัคร (มาตรา ๑๘)

- (๑๓) เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำการอันเป็นการทุจริตในการเลือกตั้ง
- (๑๔) อยู่ในระหว่างต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
- (๑๕) เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือเป็นเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ
- (๑๖) เป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ หรือผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ
- (๑๗) เคยพ้นจากตำแหน่งเพราะศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่ามีการเสนอ การแปรญัตติ หรือการกระทำด้วยประการใด ๆ ที่มีผลให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือกรรมการมีส่วนไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในการใช้งบประมาณรายจ่าย
- (๑๘) เคยพ้นจากตำแหน่งเพราะศาลฎีกาหรือศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำพิพากษาว่าเป็นผู้มีส่วนได้เสียหรือกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง
- (๑๙) เป็นข้าราชการ
- (๒๐) เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เว้นแต่ได้พ้นจากการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปีนับถึงวันสมัครรับเลือก
- (๒๑) เป็นสมาชิกพรรคการเมือง
- (๒๒) เป็นหรือเคยเป็นผู้ดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมือง เว้นแต่ได้พ้นจากการดำรงตำแหน่งในพรรคการเมืองมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปีนับถึงวันสมัครรับเลือก
- (๒๓) เป็นหรือเคยเป็นรัฐมนตรี เว้นแต่ได้พ้นจากการเป็นรัฐมนตรีมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปีนับถึงวันสมัครรับเลือก
- (๒๔) เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น เว้นแต่ได้พ้นจากการเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปีนับถึงวันสมัครรับเลือก
- (๒๕) เป็นบุพการี คู่สมรส หรือบุตรของผู้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ผู้สมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาในคราวเดียวกัน หรือผู้ดำรงตำแหน่งใดในศาลรัฐธรรมนูญหรือองค์กรอิสระ
- (๒๖) เคยเป็นสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ.

๔.๔) การไม่รับสมัคร หรือการลบชื่อผู้นั้นออกจากบัญชีรายชื่อผู้สมัคร ในกรณีที่มีความปรากฏต่อผู้อำนวยการการเลือกระดับอำเภอ ไม่ว่าจะด้วยเหตุใดว่าผู้สมัครผู้ใดขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามหรือสมัครมากกว่า ๑ กลุ่มหรือ ๑ อำเภอ หรือแสดงข้อมูลในใบสมัครหรือเอกสาร หรือหลักฐานประกอบการสมัครอันเป็นเท็จ ให้ผู้อำนวยการการเลือกระดับอำเภอ สั่งไม่รับสมัคร ในกรณีที่รับสมัครไว้แล้ว ให้การสมัครของผู้นั้นเป็นโมฆะ และให้ผู้อำนวยการการเลือกซึ่งพบเห็นดังกล่าวส่งลบชื่อผู้นั้นออกจากบัญชีรายชื่อผู้สมัคร^๔ แล้วรายงานให้คณะกรรมการทราบ แต่ในกรณีที่ความดังกล่าวปรากฏขึ้น ในระหว่างการดำเนินการเลือกไม่ว่าระดับใดก่อนประกาศผลการเลือก ให้ถือว่าผู้สมัครผู้นั้นกระทำการเพื่อให้การเลือกมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม และให้คณะกรรมการการเลือกตั้งสั่งระงับสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้นั้นไว้เป็นการชั่วคราวเป็นเวลาไม่เกิน ๑ ปี ส่วนการดำเนินการเกี่ยวกับการเลือกให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดตามที่เห็นสมควร โดยคำสั่งและการกำหนดของคณะกรรมการการเลือกตั้งให้เป็นที่สุด และเมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งมีคำสั่งแล้ว กฎหมายให้ยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาเพื่อสั่งให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้นั้น (มาตรา ๒๐)

๔.๕) สิทธิยื่นคำร้องคัดค้านต่อศาลฎีกากรณีการไม่รับสมัครหรือส่งลบบชื่อออกจากบัญชีผู้สมัคร

(๑) ระดับอำเภอ ในกรณีที่ผู้อำนวยการการเลือกระดับอำเภอ สั่งไม่รับสมัครผู้ใดหรือส่งลบบชื่อผู้สมัครผู้ใด ให้ผู้นั้นมีสิทธิยื่นคำร้องคัดค้านต่อศาลฎีกาภายใน ๓ วันนับแต่วันที่ประกาศบัญชีรายชื่อผู้สมัครหรือวันที่ผู้อำนวยการการเลือกส่งลบบชื่อ แล้วแต่กรณี โดยกฎหมายกำหนดให้ศาลฎีกาดำเนินการพิจารณาและมีคำวินิจฉัยให้แล้วเสร็จก่อนวันเลือกไม่น้อยกว่า ๑ วัน ซึ่งเมื่อถึงวันเลือก ถ้าศาลฎีกายังมิได้วินิจฉัยให้ดำเนินการเลือกต่อไป โดยให้ถือว่าผู้สมัครเพียงเท่าที่ปรากฏตามบัญชีรายชื่อผู้สมัครที่ผู้อำนวยการการเลือก ระดับอำเภอประกาศ ในกรณีเช่นนี้ คำวินิจฉัยของศาลฎีกาไม่มีผลกระทบต่อทางเลือกที่ดำเนินการไปแล้ว (มาตรา ๒๒)

(๒) ระดับจังหวัดหรือระดับประเทศ ในกรณีที่ผู้สมัครซึ่งถูกลบชื่อออกจากบัญชีรายชื่อผู้สมัครก่อนการดำเนินการเลือกในระดับจังหวัดหรือระดับประเทศ ให้ผู้นั้นมีสิทธิยื่นคำร้องคัดค้านต่อศาลฎีกาภายใน ๓ วัน นับแต่วันที่ผู้อำนวยการการเลือกส่งลบบชื่อ โดยกฎหมายกำหนดให้ศาลฎีกาดำเนินการพิจารณาและมีคำวินิจฉัยให้แล้วเสร็จก่อนวันเลือกไม่น้อยกว่า ๑ วัน

^๔โดยผู้ถูกลบชื่อนั้นจะไม่มีสิทธิเลือกและไม่มีสิทธิได้รับเลือก แต่ไม่มีผลกระทบต่อกรรับสมัครหรือการเลือกที่ได้ดำเนินการไปแล้ว.

ซึ่งเมื่อถึงวันเลือก ถ้าศาลฎีกายังมิได้วินิจฉัยให้ดำเนินการเลือกต่อไป โดยให้ถือว่า มีผู้สมัครเพียงเท่าที่ปรากฏตามบัญชีรายชื่อผู้สมัครที่ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำอำเภอประกาศ ในกรณีเช่นนี้ คำวินิจฉัยของศาลฎีกาไม่มีผลกระทบต่อ การเลือก ที่ดำเนินการไปแล้ว (มาตรา ๒๓)

๔.๖) การประกาศบัญชีรายชื่อผู้สมัคร

กฎหมายกำหนดให้ภายใน ๕ วันนับแต่วันสิ้นสุดระยะเวลารับสมัคร ให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำอำเภอประกาศบัญชีรายชื่อผู้สมัครซึ่งมีคุณสมบัติ และไม่มีลักษณะต้องห้ามแยกเป็นรายกลุ่มทุกกลุ่มในเขตอำเภอ โดยอย่างน้อยต้องระบุ อาชีพและอายุของผู้สมัครเพื่อให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป และให้ประกาศไว้ ณ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ศาลากลางจังหวัด และ ที่ว่าการอำเภอด้วย (มาตรา ๒๑)

๕) ผู้ดำเนินการเกี่ยวกับการเลือก (หมวด ๒, มาตรา ๒๔ ถึงมาตรา ๓๒)

๕.๑) คณะกรรมการระดับประเทศ คณะกรรมการระดับจังหวัด และ คณะกรรมการระดับอำเภอ

ในการดำเนินการเกี่ยวกับการเลือกสมาชิกวุฒิสภา กฎหมาย กำหนดให้มี “คณะกรรมการระดับประเทศ” “คณะกรรมการระดับจังหวัด” และ “คณะกรรมการระดับอำเภอ” เพื่อทำหน้าที่ช่วยเหลือการปฏิบัติงาน แนะนำ อำนวยความสะดวก และรายงานปัญหาหรืออุปสรรคเกี่ยวกับการเลือกสมาชิกวุฒิสภา ต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง ดังต่อไปนี้

(๑) คณะกรรมการระดับประเทศ โดยให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง ปฏิบัติหน้าที่เป็นคณะกรรมการระดับประเทศ

(๒) คณะกรรมการระดับจังหวัด ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการ จังหวัดสำหรับจังหวัดอื่น และปลัดกรุงเทพมหานครสำหรับกรุงเทพมหานคร เป็นประธาน หัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัดหรือบุคลากรในสถาบันอุดมศึกษา ของรัฐ จำนวน ๓ คน เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง ผู้ทรงคุณวุฒิในเขตจังหวัด ซึ่งมีได้เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐและมีได้เป็นสมาชิกหรือเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง หรือเป็นผู้สมัคร หรือมีบุพการี บุตร คู่สมรส หรือญาติ เป็นผู้สมัครรับเลือก ในเขตจังหวัดนั้น จำนวน ๒ คน เป็นกรรมการ และให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้ง ประจำจังหวัด เป็นกรรมการและเลขานุการ

(๓) คณะกรรมการระดับอำเภอ ประกอบด้วย นายอำเภอ เป็นประธาน หัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอ จำนวน ๓ คน เป็นกรรมการโดย ตำแหน่ง ผู้ทรงคุณวุฒิในเขตอำเภอซึ่งมีได้เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐและมีได้เป็นสมาชิก หรือเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง หรือเป็นผู้สมัคร หรือมีบุพการี บุตร คู่สมรส หรือญาติ เป็นผู้สมัครรับเลือกในเขตอำเภอนั้น จำนวน ๒ คน เป็นกรรมการ

และเจ้าหน้าที่ของสำนักงานหรือข้าราชการประจำอำเภอซึ่งผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดแต่งตั้ง **เป็นกรรมการและเลขานุการ**

ผู้เป็นกรรมการโดยตำแหน่งหรือหัวหน้าส่วนราชการหรือบุคลากรในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐตาม (๒) หรือ (๓) แล้วแต่กรณี ต้องไม่มีบุพการี บุตร คู่สมรส หรือญาติ เป็นผู้สมัครรับเลือกในเขตจังหวัดหรืออำเภอนั้น โดยในกรณีที่ความปรากฏต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งว่า กรรมการตาม (๒) หรือ (๓) ผู้ใดมีกรณีดังกล่าวหรือมีเหตุอันควรสงสัยจะทำให้การเลือกไม่เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งอื่นหรือบุคคลอื่นเป็นกรรมการแทนได้ตามที่เห็นสมควร (มาตรา ๒๔)

๕.๒ ผู้อำนวยการการเลือก

กำหนดให้มีผู้อำนวยการการเลือก โดยให้เลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็น **ผู้อำนวยการการเลือกระดับประเทศ** ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเป็น **ผู้อำนวยการการเลือกระดับจังหวัด** และให้เจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งหรือข้าราชการประจำอำเภอซึ่งผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดแต่งตั้งเป็น **ผู้อำนวยการเลือกระดับอำเภอ** โดยในการดำเนินการให้มีการเลือกสมาชิกวุฒิสภาระดับอำเภอนั้น กฎหมายกำหนดให้ **ผู้อำนวยการการเลือกระดับอำเภอมีหน้าที่และอำนาจ** จัดให้มีสถานที่รับสมัครและสถานที่เลือกในเขตอำเภอ จัดให้มีการรับสมัคร ตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้สมัคร จัดทำบัญชีรายชื่อผู้สมัคร จัดทำเอกสารหรือข้อมูลแนะนำตัวของผู้สมัคร ควบคุมการเลือก การนับคะแนน และการรายงานผลการนับคะแนน ประกาศรายชื่อผู้ได้รับเลือกในระดับอำเภอ และส่งบัญชีรายชื่อของผู้ได้รับเลือกพร้อมทั้งเอกสารหรือข้อมูลไปยังผู้อำนวยการการเลือกระดับจังหวัด รวมทั้งบันทึกภาพและเสียงของกระบวนการเลือกไว้เป็นหลักฐาน และกฎหมายก็ได้กำหนดให้ **ผู้อำนวยการการเลือกระดับจังหวัดและผู้อำนวยการการเลือกระดับประเทศ มีหน้าที่และอำนาจ** เช่นเดียวกับ **ผู้อำนวยการการเลือกระดับอำเภอ** เว้นแต่ในเรื่องจัดให้มีการรับสมัคร ตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครที่เป็นหน้าที่และอำนาจของผู้อำนวยการการเลือกระดับอำเภอโดยเฉพาะ (มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ และมาตรา ๓๐)

๕.๓) บทต้องห้ามในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่

กฎหมายได้กำหนดห้ามมิให้กรรมการการเลือกตั้ง เลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการเลือกตั้ง ประธานและกรรมการในคณะกรรมการระดับจังหวัดหรือในคณะกรรมการระดับอำเภอ ผู้อำนวยการการเลือก หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายนี้ หลีกเลียงไม่ปฏิบัติตามหน้าที่

ทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำการอื่นใดอันเป็นการขัดขวางมิให้การเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งของคณะกรรมการการเลือกตั้ง คณะกรรมการระดับจังหวัด คณะกรรมการระดับอำเภอ ผู้อำนวยการการเลือก หรือคำสั่งของศาล อันเกี่ยวกับการเลือกตามกฎหมายนี้ แต่หากบุคคลดังกล่าวซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายนี้ หรือกฎหมาย ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งของคณะกรรมการ หรือปฏิบัติตามคำสั่งของศาลอันเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ได้กระทำโดยสุจริต ย่อมได้รับความคุ้มครองไม่ต้องรับผิดชอบทั้งทางแพ่ง ทางอาญา หรือทางปกครอง (มาตรา ๓๒)

๖) การเลือก (หมวด ๓, มาตรา ๓๓ ถึงมาตรา ๕๗)

๖.๑) กระบวนการเลือกสมาชิกวุฒิสภา

กฎหมายได้กำหนดให้การเลือกสมาชิกวุฒิสภานั้นให้ใช้วิธีลงคะแนนลับตามวิธีการที่กำหนดไว้ในกฎหมายนี้ ซึ่งผู้สมัครอาจแนะนำตัวได้ตามวิธีการและเงื่อนไขที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด ซึ่งวิธีการเลือกสมาชิกวุฒิสภาแบ่งออกเป็น ๓ ลำดับด้วยกัน ได้แก่ ระดับอำเภอ ระดับจังหวัดและระดับประเทศ ดังนี้

ก. การเลือกระดับอำเภอ (มาตรา ๔๐)

เมื่อผู้สมัครมาครบหรือพ้นเวลาแล้ว ให้ผู้อำนวยการการเลือกระดับอำเภอจัดให้ผู้สมัครแต่ละกลุ่มรวมอยู่ในกลุ่มเดียวกัน ณ สถานที่ที่ผู้อำนวยการการเลือกระดับอำเภอกำหนด โดยให้ผู้สมัครแต่ละกลุ่มลงคะแนนเลือกบุคคลในกลุ่มเดียวกันได้ไม่เกิน ๒ คน โดยจะลงคะแนนเลือกตนเองก็ได้ แต่จะลงคะแนนให้บุคคลใดเกิน ๑ คะแนนมิได้ เมื่อการลงคะแนนของกลุ่มใดแล้วเสร็จ ให้ผู้อำนวยการการเลือกระดับอำเภอดำเนินการให้มีการนับคะแนนของกลุ่มนั้น โดยเปิดเผย ให้ผู้ซึ่งได้คะแนนสูงสุดเรียงตามลำดับ ๑ - ๕ เป็นผู้ได้รับเลือกขั้นต้นของแต่ละกลุ่ม โดยในกรณีทีกลุ่มใดมีผู้สมัครไม่เกิน ๕ คน หรือมีผู้มารายงานตัวไม่เกิน ๕ คน ให้ผู้สมัครกลุ่มนั้นไม่ต้องดำเนินการเลือกกันเอง โดยให้ถือว่าผู้สมัครทุกคนซึ่งมารายงานตัวในกลุ่มนั้นเป็นผู้ได้รับเลือกขั้นต้นสำหรับกลุ่มนั้น

หลังจากนั้น ให้จัดให้มีการแบ่งสายออกเป็นสายไม่เกิน ๔ สาย แต่ละสายประกอบด้วยจำนวนกลุ่มเท่ากันเว้นแต่จะแบ่งให้เท่ากันไม่ได้ ให้แบ่งให้แต่ละสายมีจำนวนกลุ่มใกล้เคียงกันมากที่สุด และในแต่ละสายต้องมีกลุ่มไม่เกิน ๕ กลุ่มแต่ต้องไม่น้อยกว่า ๓ กลุ่ม โดยให้ผู้ได้รับเลือกขั้นต้นของแต่ละกลุ่มเลือกผู้ได้รับเลือกขั้นต้นในกลุ่มอื่นที่อยู่ในสายเดียวกัน โดยแต่ละคนมีสิทธิเลือกผู้ได้รับเลือกขั้นต้นในกลุ่มอื่นแต่ละกลุ่มในสายเดียวกันได้กลุ่มละ ๑ คน ในขั้นนี้ผู้ได้รับเลือกขั้นต้นในกลุ่มเดียวกันจะเลือกกันเองหรือเลือกตนเองมิได้

ให้ผู้อำนวยความสะดวกการเลือกระดับอำเภอดำเนินการให้มีการนับคะแนน โดยเปิดเผย ให้ผู้ได้รับคะแนนสูงสุด ๑ - ๓ ของแต่ละกลุ่มเป็นผู้ได้รับเลือกระดับอำเภอสำหรับกลุ่มนั้น แล้วให้ผู้อำนวยความสะดวกการเลือกระดับอำเภอส่งบัญชีรายชื่อผู้ได้รับเลือกตั้งกล่าว ให้ผู้อำนวยความสะดวกการเลือกระดับจังหวัดพร้อมด้วยเอกสารหรือข้อมูลภายในวันถัดจากวันเลือกระดับอำเภอเพื่อดำเนินการต่อไป

ข. การเลือกระดับจังหวัด (มาตรา ๔๑)

เมื่อผู้ได้รับเลือกระดับอำเภอมาครบหรือพ้นเวลาแล้ว ให้ผู้อำนวยความสะดวกการเลือกระดับจังหวัดจัดให้ผู้ได้รับเลือกระดับอำเภอแต่ละกลุ่มรวมอยู่ในกลุ่มเดียวกัน ณ สถานที่ที่ผู้อำนวยความสะดวกการเลือกระดับจังหวัดกำหนด โดยให้ผู้ได้รับเลือกระดับอำเภอแต่ละกลุ่มลงคะแนนเลือกบุคคลในกลุ่มเดียวกันได้ไม่เกิน ๒ คน โดยจะลงคะแนนเลือกตนเองก็ได้ แต่จะลงคะแนนให้บุคคลใดเกิน ๑ คะแนนมิได้ เมื่อการลงคะแนนของกลุ่มใดแล้วเสร็จ ให้ผู้อำนวยความสะดวกการเลือกระดับจังหวัดดำเนินการให้มีการนับคะแนนของกลุ่มนั้นโดยเปิดเผย ให้ผู้ซึ่งได้คะแนนสูงสุดเรียงตามลำดับ ๑ - ๕ เป็นผู้ได้รับเลือกขั้นต้นของแต่ละกลุ่ม โดยในกรณีที่กลุ่มใดมีผู้ได้รับเลือกระดับอำเภอรวมกันแล้วไม่เกิน ๕ คน หรือมีผู้มารายงานตัวไม่เกิน ๕ คน ให้ผู้ได้รับเลือกระดับอำเภอกลุ่มนั้นไม่ต้องดำเนินการเลือกกันเอง โดยให้ถือว่าผู้ได้รับเลือกระดับอำเภอทุกคนซึ่งมารายงานตัวในกลุ่มนั้นเป็นผู้ได้รับเลือกขั้นต้นสำหรับกลุ่มนั้น

หลังจากนั้น ให้จัดให้มีการแบ่งสายออกเป็นสายไม่เกิน ๔ สาย แต่ละสายประกอบด้วยจำนวนกลุ่มเท่ากัน เว้นแต่จะแบ่งให้เท่ากันไม่ได้ ให้แบ่งให้แต่ละสายมีจำนวนกลุ่มใกล้เคียงกันมากที่สุด และในแต่ละสายต้องมีกลุ่มไม่เกิน ๕ กลุ่มแต่ต้องไม่น้อยกว่า ๓ กลุ่ม โดยให้ผู้ได้รับเลือกขั้นต้นของแต่ละกลุ่มเลือกผู้สมัครในกลุ่มอื่นที่อยู่ในสายเดียวกัน โดยแต่ละคนมีสิทธิเลือกผู้สมัครในกลุ่มอื่นแต่ละกลุ่มในสายเดียวกันได้กลุ่มละ ๑ คน ในขั้นนี้ ผู้ได้รับเลือกขั้นต้นในกลุ่มเดียวกันจะเลือกกันเองหรือเลือกตนเองมิได้

ให้ผู้อำนวยความสะดวกการเลือกระดับจังหวัดดำเนินการให้มีการนับคะแนน โดยเปิดเผย ให้ผู้ได้รับคะแนนสูงสุด ๑ - ๒ ของแต่ละกลุ่มเป็นผู้ได้รับเลือกระดับจังหวัดสำหรับกลุ่มนั้น เพื่อให้ผู้อำนวยความสะดวกการเลือกระดับจังหวัดส่งบัญชีรายชื่อผู้ได้รับเลือกตั้งกล่าว ให้ผู้อำนวยความสะดวกการเลือกระดับประเทศพร้อมด้วยเอกสารหรือข้อมูลภายในวันถัดจากวันเลือกระดับจังหวัดเพื่อดำเนินการต่อไป

ค. การเลือกระดับประเทศ (มาตรา ๔๒)

เมื่อผู้ได้รับเลือกระดับจังหวัดมาครบหรือพ้นเวลาแล้ว ให้ผู้อำนวยความสะดวกการเลือกระดับประเทศจัดให้ผู้ได้รับเลือกระดับจังหวัดแต่ละกลุ่มรวมอยู่ในกลุ่มเดียวกัน ณ สถานที่ที่ผู้อำนวยความสะดวกการเลือกระดับประเทศกำหนด

โดยให้ผู้ได้รับเลือกระดับจังหวัดแต่ละกลุ่มลงคะแนนเลือกบุคคลในกลุ่มเดียวกันได้ไม่เกิน ๑๐ คน โดยจะลงคะแนนเลือกตนเองก็ได้ แต่จะลงคะแนนให้บุคคลใดเกิน ๑ คะแนนมิได้ เมื่อการลงคะแนนของกลุ่มใดแล้วเสร็จ ให้ผู้อำนวยการการเลือกระดับประเทศดำเนินการนับคะแนนของกลุ่มนั้นโดยเปิดเผย ให้ผู้ซึ่งได้คะแนนสูงสุดเรียงตามลำดับ ๑ - ๔๐ เป็นผู้ได้รับเลือกขั้นต้นของแต่ละกลุ่ม

หลังจากนั้น ให้จัดให้มีการแบ่งสายออกเป็นสายไม่เกิน ๔ สาย แต่ละสายประกอบด้วยจำนวนกลุ่มเท่ากัน เว้นแต่จะแบ่งให้เท่ากันไม่ได้ ให้แบ่งให้แต่ละสายมีจำนวนกลุ่มใกล้เคียงกันมากที่สุด และในแต่ละสายต้องมีกลุ่มไม่เกิน ๕ กลุ่มแต่ต้องไม่น้อยกว่า ๓ กลุ่ม โดยให้ผู้ได้รับเลือกขั้นต้นของแต่ละกลุ่มเลือกผู้สมัครในกลุ่มอื่นที่อยู่ในสายเดียวกัน โดยแต่ละคนมีสิทธิเลือกผู้สมัครในกลุ่มอื่นแต่ละกลุ่มในสายเดียวกันได้กลุ่มละไม่เกิน ๕ คน ผู้ได้รับเลือกขั้นต้นในกลุ่มเดียวกันจะเลือกกันเองหรือเลือกตนเองมิได้ ให้ผู้อำนวยการการเลือกระดับประเทศดำเนินการนับคะแนนโดยเปิดเผย แล้วแจ้งผลการนับคะแนนให้คณะกรรมการการเลือกตั้งทราบ

เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งได้รับรายงานดังกล่าวแล้ว ให้รอไว้ไม่น้อยกว่า ๕ วัน เมื่อพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวแล้ว ถ้าคณะกรรมการการเลือกตั้งเห็นว่า การเลือกเป็นไปโดยถูกต้อง สุจริต และเที่ยงธรรม ให้ประกาศผลการเลือกในราชกิจจานุเบกษา โดยให้ผู้ได้รับคะแนนสูงสุดในแต่ละกลุ่มตั้งแต่ลำดับที่ ๑ - ๑๐ เป็นผู้ได้รับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาจากกลุ่มนั้น และผู้ได้รับคะแนนลำดับที่ ๑๑ - ๑๕ ของแต่ละกลุ่มอยู่ในบัญชีสำรองของกลุ่มนั้น และแจ้งให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาทราบ

๖.๒) บทต้องห้ามในระหว่างการดำเนินการเลือก

ในระหว่างการดำเนินการเลือกห้ามผู้ใดซึ่งมิใช่ผู้สมัครเข้าไปในสถานที่เลือก เว้นแต่จะเป็นผู้ซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวกับการเลือก หรือผู้ซึ่งได้รับอนุญาตจากกรรมการ ผู้อำนวยการการเลือกระดับประเทศ ผู้อำนวยการการเลือกระดับจังหวัด หรือผู้อำนวยการการเลือกระดับอำเภอ แล้วแต่กรณี และเมื่อประกาศผลการนับคะแนนแล้ว ผู้สมัครหรือผู้ได้รับเลือกขั้นต้นซึ่งไม่มีสิทธิที่จะเลือกหรือได้รับเลือกต้องออกจากสถานที่เลือก และยังได้กำหนดห้ามมิให้ผู้สมัครผู้ใดนำเข้าไปหรือใช้เครื่องมือหรืออุปกรณ์ใด ๆ ที่อาจใช้เพื่อติดต่อสื่อสารหรือเพื่อบันทึกภาพหรือเสียง หรืออุปกรณ์อื่นใดตามที่คณะกรรมการกำหนด ในสถานที่เลือก รวมทั้งบริเวณโดยรอบสถานที่เลือกตามที่ผู้อำนวยการการเลือกระดับประเทศ ผู้อำนวยการการเลือกระดับจังหวัด หรือผู้อำนวยการการเลือกระดับอำเภอ แล้วแต่กรณี กำหนด เว้นแต่ผู้สมัครซึ่งเป็นคนพิการหรือทุพพลภาพ และมีความจำเป็นต้องใช้เครื่องมือหรืออุปกรณ์ดังกล่าวเพื่อประโยชน์ในการรับรู้

ข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกหรือการลงคะแนนโดยได้รับอนุญาตจากกรรมการ ผู้อำนวยการ การเลือกระดับประเทศ ผู้อำนวยการการเลือกระดับจังหวัด หรือผู้อำนวยการ การเลือกระดับอำเภอ แล้วแต่กรณี (มาตรา ๓๗ และมาตรา ๓๘)

นอกจากนี้ กฎหมายยังได้กำหนดห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการใด อันเป็นการขัดขวางหรือหน่วงเหนี่ยวมิให้ผู้มีสิทธิเลือกเข้าไป ณ สถานที่เลือก หรือมิให้ไปถึง ณ สถานที่เลือกภายในกำหนดเวลาที่จะเลือก (มาตรา ๓๙)

๖.๓) สิทธิยื่นคำร้องต่อศาลฎีกากรณีการเลือกตั้งเป็นไปโดยไม่ชอบ ด้วยกฎหมาย

ในกรณีที่ผู้สมัครในระดับอำเภอ หรือผู้มีสิทธิเลือกในระดับจังหวัด หรือระดับประเทศ เห็นว่าการดำเนินการเกี่ยวกับการเลือกของคณะกรรมการ ผู้อำนวยการการเลือก หรือพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นไปโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ให้ผู้นั้นมีสิทธิยื่นคำร้องคัดค้านต่อศาลฎีกาภายใน ๓ วันนับแต่วันที่มีการออกคำสั่ง โดยกฎหมายกำหนดให้ศาลฎีกาดำเนินการพิจารณาและมีคำวินิจฉัยให้แล้วเสร็จ ก่อนวันเลือกไม่น้อยกว่า ๑ วัน ซึ่งเมื่อถึงวันเลือกถ้าศาลฎีกายังมิได้วินิจฉัยให้ ดำเนินการเลือกต่อไป โดยให้ถือว่าผู้สมัครเพียงเท่าที่ปรากฏตามบัญชีรายชื่อ ผู้สมัครที่ผู้อำนวยการการเลือกระดับอำเภอประกาศ ในกรณีเช่นนี้ คำวินิจฉัยของ ศาลฎีกาไม่มีผลกระทบต่อ การเลือกที่ดำเนินการไปแล้ว (มาตรา ๔๔)

๖.๔) การเลื่อนและการลบบรายชื่อบุคคลออกจากบัญชีสำรอง

(๑) ในกรณีที่ตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภากลุ่มใดมีไม่ครบจำนวน ไม่ว่าจะเพราะเหตุตำแหน่งว่างลง หรือด้วยเหตุอื่นใดอันมิใช่เพราะเหตุถึงคราวออก ตามอายุของวุฒิสภา ให้ประธานวุฒิสภาประกาศในราชกิจจานุเบกษา เลื่อนบุคคลในบัญชีสำรองของกลุ่มนั้นขึ้นดำรงตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภาแทน ตามลำดับ และให้ผู้นั้นอยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่าอายุของวุฒิสภาที่เหลืออยู่ ในระหว่างที่บุคคลดังกล่าวยังมิได้เข้ารับตำแหน่ง ให้วุฒิสภาประกอบด้วยสมาชิก วุฒิสภาเท่าที่มีอยู่ แต่ในกรณีไม่มีบุคคลในบัญชีสำรองของกลุ่มนั้นเหลืออยู่ ไม่ว่าจะด้วยเหตุใด ให้ประธานวุฒิสภาจับสลากว่าจะเลื่อนบุคคลในบัญชีสำรอง ในกลุ่มอื่นใดที่ยังมีผู้อยู่ในบัญชีสำรองเหลืออยู่ แล้วดำเนินการเลื่อนบุคคลนั้น ขึ้นดำรงตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภาแทน การจับสลากดังกล่าวให้มีผลเฉพาะ การเลื่อนครั้งนั้น และหากทุกกลุ่มไม่มีรายชื่อบุคคลในบัญชีสำรองเหลืออยู่ สำหรับการเลื่อนบุคคลขึ้นดำรงตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภาแทนอีก ให้วุฒิสภา ประกอบด้วยสมาชิกวุฒิสภาเท่าที่มีอยู่ แต่ในกรณีที่มีสมาชิกวุฒิสภาเหลืออยู่ ไม่ถึงกึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกวุฒิสภาทั้งหมดและอายุของวุฒิสภาเหลืออยู่ เกิน ๑ ปี ให้ดำเนินการเลือกสมาชิกวุฒิสภาขึ้นแทนตำแหน่งที่ว่างภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่วุฒิสภามีสมาชิกเหลืออยู่ไม่ถึงกึ่งหนึ่ง ในกรณีเช่นนี้ ให้ผู้ได้รับเลือก ดังกล่าวอยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่าอายุของวุฒิสภาที่เหลืออยู่ (มาตรา ๔๕)

๒) ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งสั่งลงรายชื่อของบุคคลออก จากบัญชีสำรอง เมื่อตาย ลาออก ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม หรือ มีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าบุคคลในบัญชีสำรองกลุ่มใดกระทำการใดหรือรู้เห็น เป็นใจด้วยการกระทำใดของบุคคลอื่น อันทำให้การเลือกมิได้เป็นไปโดยสุจริต หรือเที่ยงธรรม หรือศาลฎีกามีคำพิพากษาว่าเป็นผู้กระทำการอันเป็นการทุจริต ในการเลือก (มาตรา ๔๖)

๖.๕) สิทธิของคณะกรรมการการเลือกตั้งในการยื่นคำร้องต่อศาลฎีกา เพื่อสั่งให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง

กฎหมายกำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งยื่นคำร้องต่อศาลฎีกา เพื่อสั่งให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งได้ ในกรณีมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่า บุคคลในบัญชีสำรองกลุ่มใดกระทำการใดหรือรู้เห็นเป็นใจด้วยการกระทำใด ของบุคคลอื่น อันทำให้การเลือกมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม และในกรณี ที่มีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าบุคคลในบัญชีสำรองผู้ใดลาออกโดยเจตนาเพื่อให้ บุคคลในลำดับถัดไปได้รับเลื่อนขึ้นเป็นสมาชิกวุฒิสภา หรือมีหลักฐานอันควร เชื่อได้ว่าบุคคลในลำดับถัดไปหรือบุคคลอื่นใดได้ให้ หรือสัญญาว่าจะให้ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดแก่สมาชิกวุฒิสภาหรือบุคคลในบัญชีสำรองเพื่อลาออก (มาตรา ๔๗)

๗) การควบคุมการเลือกให้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม (หมวด ๔, มาตรา ๕๘ ถึงมาตรา ๖๓)

กฎหมายได้กำหนดให้มีกระบวนการควบคุมตรวจสอบเกี่ยวกับการเลือก ทั้งในขั้นก่อนประกาศผลการเลือกและภายหลังประกาศผลการเลือก โดยให้หน้าที่ และอำนาจแก่คณะกรรมการการเลือกตั้งหรือกรรมการการเลือกตั้งแต่ละคน ในการควบคุมการเลือกให้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม รวมทั้งกำหนดให้สิทธิ แก่ผู้สมัครในการคัดค้านการเลือกสมาชิกวุฒิสภา ดังนี้

๗.๑) การสั่งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐยุติหรือระงับการกระทำที่เห็นว่าอาจ เป็นคุณหรือโทษแก่ผู้สมัคร

ในกรณีที่คณะกรรมการการเลือกตั้งหรือกรรมการการเลือกตั้ง คนหนึ่งคนใดเห็นว่า มีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐใช้ตำแหน่งหน้าที่ โดยมิชอบด้วยกฎหมาย^๔ กระทำการใด ๆ เพื่อเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ผู้สมัคร ให้มีอำนาจสั่งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐยุติหรือระงับการกระทำดังกล่าวได้และให้ คณะกรรมการการเลือกตั้งแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีหน้าที่และอำนาจกำกับ

^๔การใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบด้วยกฎหมาย กฎหมายมีให้หมายความรวมถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามปกติที่พึงต้องปฏิบัติ ในตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้น หรือการแนะนำหรือช่วยเหลือในการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการเลือกของผู้สมัคร โดยมีได้เกี่ยวข้อง กับการปฏิบัติหน้าที่ แม้ว่าการกระทำจะเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ผู้สมัครใด.

ดูแลเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้น สั่งให้เจ้าหน้าที่ดังกล่าวพ้นจากหน้าที่เป็นการชั่วคราว หรือสั่งให้ประจำกระทรวง ทบวง กรม ศาลากลางจังหวัด หรือที่ว่าการอำเภอ ในเขตหรือนอกเขตจังหวัดหรืออำเภอ หรือห้ามเข้าเขตจังหวัดหรืออำเภอใดก็ได้ (มาตรา ๕๘)

๗.๒) การสั่งระงับ ยั้งยั้ง แก้ไข เปลี่ยนแปลง หรือยกเลิกการเลือก และสั่งให้ดำเนินการเลือกใหม่ หรือนับคะแนนใหม่

ก่อนประกาศผลการเลือก หากมีเหตุอันควรสงสัยว่าการเลือก มิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งหรือกรรมการ การเลือกตั้งแต่ละคนซึ่งพบเห็นการกระทำความผิดมีอำนาจสั่งระงับ ยั้งยั้ง แก้ไข เปลี่ยนแปลง หรือยกเลิกการเลือกและสั่งให้ดำเนินการเลือกใหม่ หรือนับคะแนนใหม่ รวมถึงในกรณีที่ผู้ตรวจการเลือกตั้งและผู้อำนวยการผู้ใด ได้พบเห็นการกระทำดังกล่าวก็ให้มีหน้าที่รายงานให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง หรือกรรมการการเลือกตั้งทราบโดยพลันด้วย (มาตรา ๕๙)

๗.๓) การสั่งระงับสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นการชั่วคราว

ก่อนประกาศผลการเลือก ถ้ามีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าผู้สมัคร ผู้ใดกระทำการใดหรือรู้เห็นกับการกระทำของบุคคลอื่น อันทำให้การเลือก มิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม กฎหมายกำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง สั่งระงับสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้นั้นไว้เป็นการชั่วคราวเป็นระยะเวลาไม่เกิน ๑ ปี โดยคำสั่งของคณะกรรมการการเลือกตั้งนั้นให้เป็นที่สุดและเมื่อคณะกรรมการ การเลือกตั้งมีคำสั่งดังกล่าวแล้ว ให้ยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาเพื่อสั่งให้เพิกถอนสิทธิ สมัครรับเลือกตั้งของผู้นั้น (มาตรา ๖๐)

๗.๔) การสั่งยึดหรืออายัดเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดไว้เป็นการชั่วคราว

ในกรณีที่มีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าผู้ใดให้ เสนอให้ สัญญาว่าจะให้หรือจัดเตรียมเพื่อจะให้เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดเพื่อจูงใจให้ ผู้สมัครหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้งลงคะแนนหรือไม่ลงคะแนนให้แก่ผู้ใด ให้คณะกรรมการ การเลือกตั้งมีอำนาจสั่งยึดหรืออายัดเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดดังกล่าวไว้ เป็นการชั่วคราวจนกว่าศาลจะมีคำพิพากษาหรือมีคำสั่ง (มาตรา ๖๑)

๗.๕) การยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาเพื่อสั่งให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง หรือเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง

เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศผลการเลือกในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ถ้ามีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าผู้สมัครหรือผู้ใดกระทำการอันเป็นการทุจริตในการเลือกหรือรู้เห็นกับการกระทำของบุคคลอื่น อันทำให้การเลือก มิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งยื่นคำร้อง

ต่อศาลฎีกาเพื่อสั่งให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง หรือเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้นั้น เมื่อศาลฎีกามีคำสั่งรับคำร้องไว้พิจารณาแล้ว ถ้าผู้ถูกกล่าวหาเป็นสมาชิกวุฒิสภา ให้ผู้นั้นหยุดปฏิบัติหน้าที่จนกว่าศาลฎีกาจะพิพากษาว่าผู้นั้นมิได้กระทำความผิด เมื่อศาลฎีกามีคำพิพากษาว่าผู้นั้นกระทำความผิดให้สมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภา ผู้นั้นสิ้นสุดลงนับแต่วันที่หยุดปฏิบัติหน้าที่

ในกรณีดังกล่าวถ้าผู้ถูกกล่าวหาที่มีชื่ออยู่ในบัญชีสำรอง และเมื่อศาลฎีกามีคำพิพากษาว่าผู้นั้นกระทำความผิด กฎหมายกำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งส่งลบบรายชื่อผู้นั้นออกจากบัญชีสำรอง และเมื่อคำสั่งลบบรายชื่อของบุคคลออกจากบัญชีสำรองได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว กฎหมายให้ถือว่าบัญชีสำรองนั้นมีเพียงเท่าที่มีอยู่ (มาตรา ๖๒)

๗.๖) การส่งเรื่องไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัยเกี่ยวกับการขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามในการเข้ารับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา

เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศผลการเลือกในราชกิจจานุเบกษาแล้ว หากความปรากฏต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าสมาชิกวุฒิสภาผู้ใดขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามในการเข้ารับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา กฎหมายกำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งส่งเรื่องไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัยโดยไม่ชักช้า (มาตรา ๖๓)

๘) การคัดค้าน (หมวด ๕, มาตรา ๖๔)

ผู้สมัครในระดับอำเภอ หรือผู้มีสิทธิเลือกในระดับจังหวัด หรือระดับประเทศ มีสิทธิยื่นคำร้องคัดค้านว่าการเลือกในระดับอำเภอ ระดับจังหวัด หรือระดับประเทศ ที่ตนสมัครหรือมีสิทธิเลือก แล้วแต่กรณี มิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม หรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย ต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายใน ๓ วันนับแต่วันเลือกในระดับนั้น ๆ และให้คณะกรรมการการเลือกตั้งวินิจฉัยโดยเร็ว หากเห็นว่าไม่มีเหตุอันควรสงสัยว่าการเลือกเป็นไปโดยไม่สุจริต ไม่เที่ยงธรรม หรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งสั่งยกคำร้อง และให้การเลือกดำเนินการต่อไป แต่ในกรณีที่คณะกรรมการการเลือกตั้งเห็นว่ามีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าการเลือกเป็นไปโดยไม่สุจริต ไม่เที่ยงธรรม หรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจสั่งระงับ ยับยั้ง แก้ไข เปลี่ยนแปลง หรือยกเลิกการเลือกและสั่งให้ดำเนินการเลือกใหม่ หรือนับคะแนนใหม่ โดยคำวินิจฉัยของคณะกรรมการการเลือกตั้งนั้นให้เป็นที่ที่สุด

๙) บทกำหนดโทษ (มาตรา ๖๕ ถึงมาตรา ๘๙)

กฎหมายได้กำหนดมาตรการทางอาญาในกรณีที่มีการฝ่าฝืนหรือไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายนี้ และในบางกรณีก็ได้กำหนดให้มีการเพิกถอน

สิทธิเลือกตั้งโดยมีกำหนดเวลาตามความหนักเบาของการกระทำความผิด หรือกำหนดให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง

นอกจากนี้ กฎหมายยังได้กำหนดให้ในกรณีที่ผู้ใดรู้อยู่แล้วว่าตนไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งไม่ว่าเพราะเหตุใด แต่ได้สมัครรับเลือกตั้ง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ ๑ ปีถึง ๑๐ ปี และปรับตั้งแต่ ๒๐,๐๐๐ บาทถึง ๒๐๐,๐๐๐ บาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้นั้นมีกำหนด ๒๐ ปี และในกรณีที่ผู้กระทำความผิดดังกล่าวเป็นผู้ซึ่งได้รับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา กฎหมายได้กำหนดให้ศาลมีคำสั่งให้ผู้นั้นคืนเงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นที่ได้รับมา เนื่องจากการดำรงตำแหน่งดังกล่าวให้แก่สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาด้วย

๑๐) บทเฉพาะกาล (มาตรา ๙๐ ถึงมาตรา ๙๙)

ในวาระเริ่มแรก กฎหมายกำหนดให้ “วุฒิสภา” ประกอบด้วยสมาชิกจำนวน ๒๕๐ คนซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามที่คณะรักษาความสงบแห่งชาติถวายคำแนะนำ โดยในการสรรหาและแต่งตั้งให้ดำเนินไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ดังต่อไปนี้

๑๐.๑) ให้มี “คณะกรรมการสรรหาสมาชิกวุฒิสภา” ซึ่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีความรู้และประสบการณ์ในด้านต่าง ๆ และมีความเป็นกลางทางการเมืองจำนวนไม่น้อยกว่า ๙ คน แต่ไม่เกิน ๑๒ คน มีหน้าที่ดำเนินการสรรหาบุคคลซึ่งสมควรเป็นสมาชิกวุฒิสภาตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ดังต่อไปนี้

(ก) ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินการจัดให้มีการเลือกสมาชิกวุฒิสภาตามวิธีการที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๙๑ มาตรา ๙๒ มาตรา ๙๓ มาตรา ๙๔ มาตรา ๙๕ และมาตรา ๙๖ จำนวน ๒๐๐ คน ที่มาจากการแบ่งกลุ่มตามสาขาอาชีพ จำนวน ๑๐ กลุ่ม อันประกอบด้วย

(๑) กลุ่มการบริหารราชการแผ่นดินและความมั่นคง อันได้แก่ผู้เคยเป็นข้าราชการ เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรืออื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน

(๒) กลุ่มกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม อันได้แก่ผู้เป็นหรือเคยเป็นผู้พิพากษา ตุลาการ อัยการ ตำรวจ ผู้ประกอบวิชาชีพด้านกฎหมาย หรืออื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน

(๓) กลุ่มการศึกษาและการสาธารณสุข อันได้แก่ผู้เป็นหรือเคยเป็นครู อาจารย์ นักวิจัย ผู้บริหารสถานศึกษา บุคลากรทางการศึกษา แพทย์ทุกประเภท เทคนิคการแพทย์ สาธารณสุข พยาบาล เภสัชกร หรืออื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน

(๔) กลุ่มอาชีพกสิกรรม ปลูกพืชล้มลุก ทำนา ทำสวน ทำไร่ ป่าไม้ ปศุสัตว์ ประมง หรืออื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน

(๕) กลุ่มพนักงานหรือลูกจ้างของบุคคลซึ่งมิใช่ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ ผู้ใช้แรงงาน ผู้ประกอบวิชาชีพ ผู้ประกอบอาชีพอิสระหรืออื่นๆ ในทำนองเดียวกัน

(๖) กลุ่มผู้ประกอบการด้านสิ่งแวดล้อม ผังเมือง อสังหาริมทรัพย์และสาธารณูปโภค ทรัพยากรธรรมชาติ พลังงาน วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี การสื่อสาร การพัฒนานวัตกรรม หรืออื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน

(๗) กลุ่มผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อมตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นและผู้ประกอบกิจการอื่น ๆ ผู้ประกอบธุรกิจหรืออาชีพด้านการท่องเที่ยว อันได้แก่ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว มัคคุเทศก์ ผู้ประกอบกิจการหรือพนักงานโรงแรม ผู้ประกอบอุตสาหกรรม หรืออื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน

(๘) กลุ่มสตรี ผู้สูงอายุ คนพิการหรือทุพพลภาพ กลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มอัตลักษณ์อื่น ประชาสังคม องค์กรสาธารณประโยชน์ หรืออื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน

(๙) กลุ่มศิลปะ วัฒนธรรม ดนตรี การแสดงและบันเทิง นักกีฬา สื่อสารมวลชน ผู้สร้างสรรค์วรรณกรรม หรืออื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน

(๑๐) กลุ่มอื่น ๆ (มาตรา ๙๑)

ทั้งนี้ การสมัครในวาระเริ่มแรก กฎหมายกำหนดให้ผู้สมัครในแต่ละกลุ่มอาจสมัครได้โดยวิธีการ ดังต่อไปนี้

วิธีที่หนึ่ง สมัครโดยยื่นใบสมัครด้วยตนเอง

วิธีที่สอง สมัครโดยยื่นใบสมัครด้วยตนเองพร้อมแสดงหนังสือแนะนำชื่อผู้สมัครจากองค์กรแนบมาพร้อมกับใบสมัครด้วย กล่าวคือ องค์กรนั้นต้องเป็นองค์กรซึ่งเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายไทยมาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีและมีได้มีวัตถุประสงค์ในการแสวงหากำไรมาแบ่งปันกันหรือดำเนินกิจกรรมทางการเมือง และได้ดำเนินการตามวัตถุประสงค์ขององค์กรอย่างต่อเนื่อง และองค์กรที่มีกฎหมายจัดตั้ง กฎหมายกำหนดให้มีสิทธิแนะนำชื่อผู้ซึ่งเป็นหรือเคยเป็นสมาชิกขององค์กร หรือผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่หรือเคยปฏิบัติหน้าที่ในองค์กรตามระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด ซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญและกฎหมายนี้เพื่อสมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาองค์กรละ ๑ คนในแต่ละจังหวัดโดยต้องระบุอำเภอไว้ด้วย และเมื่อได้แนะนำชื่อผู้สมัครแล้วจะถอนหรือเปลี่ยนชื่อผู้ซึ่งได้แนะนำแล้วมิได้ โดยองค์กรดังกล่าวต้องลงทะเบียนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด และให้เลือกกลุ่มได้เพียงกลุ่มเดียว (มาตรา ๙๓)

ทั้งนี้ ให้ผู้สมัครแต่ละคนมีสิทธิสมัครเพื่อเข้ารับเลือกในกลุ่มได้เพียงกลุ่มเดียว และสมัครโดยวิธีการได้เพียงวิธีการเดียว รวมทั้งมีสิทธิสมัครได้

เพียงอำเภอเดียว และเมื่อได้ยื่นใบสมัครแล้วจะถอนการสมัครมิได้ ซึ่งหากผู้ใดสมัครเข้ารับเลือกมากกว่า ๑ กลุ่ม มากกว่า ๑ วิธีการ หรือมากกว่า ๑ อำเภอ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ ๑ ปีถึง ๑๐ ปี และปรับตั้งแต่ ๒๐,๐๐๐ บาทถึง ๒๐๐,๐๐๐ บาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้นั้นมีกำหนด ๒๐ ปี (มาตรา ๙๒)

โดยตามบทเฉพาะกาลได้กำหนดกระบวนการเลือกสมาชิกวุฒิสภาแบ่งออกเป็น ๓ ระดับด้วยกัน ได้แก่ ระดับอำเภอ ระดับจังหวัด และระดับประเทศ ดังนี้

๑) การเลือกระดับอำเภอ (มาตรา ๙๔)

เมื่อผู้สมัครมาครบหรือเมื่อพ้นเวลาแล้ว ให้ผู้อำนวยการการเลือกระดับอำเภอจัดให้ผู้สมัครแต่ละกลุ่มและแต่ละวิธีการสมัครรวมอยู่ในกลุ่มเดียวกันและวิธีการสมัครเดียวกัน ณ สถานที่ที่ผู้อำนวยการการเลือกระดับอำเภอกำหนด โดยให้ผู้สมัครแต่ละกลุ่มและแต่ละวิธีการสมัครที่ได้จัดแล้ว ลงคะแนนเลือกบุคคลในกลุ่มเดียวกันและวิธีการสมัครเดียวกันได้ไม่เกิน ๒ คน โดยจะลงคะแนนเลือกตนเองก็ได้ แต่จะลงคะแนนให้บุคคลใดเกิน ๑ คะแนนมิได้ เมื่อการลงคะแนนของกลุ่มใดและวิธีการสมัครใดแล้วเสร็จ ให้ผู้อำนวยการการเลือกระดับอำเภอดำเนินการให้มีการนับคะแนนของกลุ่มนั้นและวิธีการสมัครนั้นโดยเปิดเผย ให้ผู้ได้รับคะแนนสูงสุด ๑ - ๓ ของแต่ละกลุ่มและแต่ละวิธีการสมัครเป็นผู้ได้รับเลือกระดับอำเภอสำหรับกลุ่มนั้นและวิธีการสมัครนั้น เพื่อไปดำเนินการเลือกในระดับจังหวัดต่อไป ในกรณีที่กลุ่มใดและการสมัครโดยวิธีการใดมีผู้สมัครไม่เกิน ๓ คน หรือมีผู้มารายงานตัวไม่เกิน ๓ คน ให้ถือว่าผู้สมัครทุกคนซึ่งมารายงานตัวนั้นเป็นผู้ได้รับเลือกสำหรับกลุ่มนั้นและวิธีการสมัครนั้นโดยไม่ต้องดำเนินการเลือก หลังจากนั้นให้ผู้อำนวยการการเลือกระดับอำเภอส่งบัญชีรายชื่อผู้ได้รับเลือกตั้งกล่าวให้ผู้อำนวยการการเลือกระดับจังหวัดพร้อมด้วยเอกสารหรือข้อมูลภายในวันถัดจากวันเลือกระดับอำเภอเพื่อดำเนินการต่อไป

๒) การเลือกระดับจังหวัด (มาตรา ๙๕)

เมื่อผู้ได้รับเลือกระดับอำเภอมาครบหรือเมื่อพ้นเวลาแล้ว ให้ผู้อำนวยการการเลือกระดับจังหวัดจัดให้ผู้ได้รับเลือกระดับอำเภอในกลุ่มเดียวกันและวิธีการสมัครเดียวกันนั้นรวมอยู่ด้วยกัน ณ สถานที่ที่ผู้อำนวยการการเลือกระดับจังหวัดกำหนด โดยให้ผู้ได้รับเลือกระดับอำเภอลงคะแนนเลือกบุคคลในกลุ่มเดียวกันและวิธีการสมัครเดียวกันได้ไม่เกิน ๒ คน โดยจะลงคะแนนเลือกตนเองก็ได้ แต่จะลงคะแนนให้บุคคลใดเกิน ๑ คะแนนมิได้ เมื่อการลงคะแนนของกลุ่มใดและวิธีการสมัครใดแล้วเสร็จ ให้ผู้อำนวยการการเลือกระดับจังหวัดดำเนินการนับคะแนนของกลุ่มนั้นและวิธีการสมัครนั้นโดยเปิดเผย ให้ผู้ได้รับคะแนนสูงสุด ๑ - ๔ ของแต่ละกลุ่มและแต่ละวิธีการสมัคร เป็นผู้ได้รับเลือกระดับจังหวัดสำหรับกลุ่มนั้น

และวิธีการสมัครนั้น เพื่อไปดำเนินการเลือกในระดับประเทศต่อไป ในกรณีที่กลุ่มใด และการสมัครโดยวิธีการใดมีผู้ได้รับเลือกระดับอำเภอรวมกันแล้วไม่เกิน ๔ คน หรือมีผู้มารายงานตัวไม่เกิน ๔ คน ให้ถือว่าผู้ได้รับเลือกระดับอำเภอทุกคน ซึ่งมารายงานตัวนั้นเป็นผู้ได้รับเลือกสำหรับกลุ่มนั้นและวิธีการสมัครนั้นโดยไม่ต้องดำเนินการเลือก หลังจากนั้นให้ผู้อำนวยความสะดวกการเลือกระดับจังหวัดส่งบัญชีรายชื่อผู้ได้รับเลือกตั้งกล่าวให้ผู้อำนวยความสะดวกการเลือกระดับประเทศพร้อมด้วยเอกสารหรือข้อมูลภายในวันถัดจากวันเลือกระดับจังหวัดเพื่อดำเนินการต่อไป

๓) การเลือกระดับประเทศ (มาตรา ๙๖)

เมื่อผู้ได้รับเลือกระดับจังหวัดมาครบหรือเมื่อพ้นเวลาแล้ว ให้ผู้อำนวยความสะดวกการเลือกระดับประเทศจัดให้ผู้ได้รับเลือกระดับจังหวัดในกลุ่มเดียวกันและวิธีการสมัครเดียวกันนั้นรวมอยู่ด้วยกัน ณ สถานที่ที่ผู้อำนวยความสะดวกการเลือกระดับประเทศกำหนด โดยให้ผู้ได้รับเลือกระดับจังหวัดลงคะแนนเลือกบุคคลในกลุ่มเดียวกันและวิธีการสมัครเดียวกันได้ไม่เกิน ๒ คน โดยจะลงคะแนนเลือกตนเองก็ได้ แต่จะลงคะแนนให้บุคคลใดเกิน ๑ คะแนนมิได้ เมื่อการลงคะแนนของกลุ่มใดและวิธีการสมัครใดแล้วเสร็จ ให้ผู้อำนวยความสะดวกการเลือกระดับประเทศดำเนินการนับคะแนนของกลุ่มนั้นและวิธีการสมัครนั้นโดยเปิดเผย แล้วแจ้งผลการนับคะแนนให้คณะกรรมการการเลือกตั้งทราบ

เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งได้รับรายงานการนับคะแนนจากผู้อำนวยความสะดวกการเลือกระดับประเทศแล้ว ให้รอไว้ไม่น้อยกว่า ๕ วัน เมื่อพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวแล้วถ้าคณะกรรมการเห็นว่าการเลือกเป็นไปโดยถูกต้อง สุจริต และเที่ยงธรรม ให้จัดเรียงลำดับรายชื่อตามผลการเลือก โดยให้จัดเรียงลำดับรายชื่อผู้ได้รับคะแนนสูงสุดในแต่ละกลุ่มและแต่ละวิธีการสมัครตั้งแต่ลำดับที่ ๑ - ๑๐ เพื่อดำเนินการเสนอชื่อต่อคณะรักษาความสงบแห่งชาติต่อไป

โดยกระบวนการเลือกสมาชิกวุฒิสภาดังกล่าวต้องให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จก่อนวันที่มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรครั้งแรกตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่น้อยกว่า ๑๕ วันแล้ว ให้จัดทำเป็นบัญชีรายชื่อเสนอต่อคณะรักษาความสงบแห่งชาติโดยแยกผู้ได้รับเลือกตามกลุ่มและตามวิธีการสมัคร

(ข) ให้คณะกรรมการสรรหาสมาชิกวุฒิสภา คัดเลือกบุคคลผู้มีความรู้ความสามารถที่เหมาะสมในอันจะเป็นประโยชน์แก่การปฏิบัติหน้าที่ของวุฒิสภา และการปฏิรูปประเทศมีจำนวนไม่เกิน ๔๐๐ คนตามวิธีการที่คณะกรรมการสรรหาสมาชิกวุฒิสภากำหนด แล้วนำรายชื่อเสนอต่อคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ทั้งนี้ ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จไม่ช้ากว่าระยะเวลาที่กำหนดตาม (ก)

(ค) ให้คณะกรรมการความสงบแห่งชาติคัดเลือกผู้ได้รับเลือกตาม (ก) จากบัญชีรายชื่อที่ได้รับจากคณะกรรมการการเลือกตั้งจำนวน ๒๐๐ คน ให้ได้จำนวน ๕๐ คนเพื่อนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาและคัดเลือกรายชื่ออีกจำนวน ๕๐ คนเป็นบัญชีสำรอง และให้ประกาศรายชื่อสมาชิกวุฒิสภาและบุคคลในบัญชีสำรองในราชกิจจานุเบกษา และให้คัดเลือกบุคคลจากบัญชีรายชื่อที่ได้รับการสรรหาจำนวน ๔๐๐ คน ตาม (ข) ให้ได้จำนวน ๑๙๔ คน รวมกับผู้ดำรงตำแหน่งปลัดกระทรวงกลาโหม ผู้บัญชาการทหารสูงสุด ผู้บัญชาการทหารบก ผู้บัญชาการทหารเรือ ผู้บัญชาการทหารอากาศ และผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เป็นสมาชิกวุฒิสภาโดยตำแหน่งจำนวน ๖ คน เป็น ๒๕๐ คน และคัดเลือกรายชื่อสำรองจากบัญชีรายชื่อที่ได้รับการสรรหาตาม (ข) จำนวน ๕๐ คน ให้แล้วเสร็จภายใน ๓ วันนับแต่วันประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรครั้งแรกตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

๑๐.๒) มิให้นำความในมาตรา ๑๔ (๒๓)^๖ ในส่วนที่เกี่ยวกับการเคยดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีมาใช้บังคับแก่ผู้ดำรงตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภาซึ่งได้รับสรรหาตาม ๑๐.๑) (ข) และมีให้นำความในมาตรา ๑๔ (๑๙)^๗ มาใช้บังคับแก่ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้เป็นสมาชิกวุฒิสภาโดยตำแหน่ง

๑๐.๓) ให้คณะกรรมการความสงบแห่งชาตินำรายชื่อบุคคลซึ่งได้รับการคัดเลือกตาม ๑๐.๑) (ค) จำนวน ๒๕๐ คนดังกล่าวขึ้นกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้งต่อไป และให้หัวหน้าคณะกรรมการความสงบแห่งชาติเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ

๑๐.๔) อายุของวุฒิสภาชุดนี้มีกำหนด ๕ ปี นับแต่วันที่มีพระบรมราชโองการแต่งตั้ง สมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภาเริ่มตั้งแต่วันที่มิพระบรมราชโองการแต่งตั้ง ถ้ามีตำแหน่งว่างลง ให้เลื่อนรายชื่อบุคคลตามลำดับในบัญชีสำรองตาม ๑๐.๑) (ค) ขึ้นเป็นสมาชิกวุฒิสภาแทน โดยให้ประธานวุฒิสภาเป็นผู้ดำเนินการและเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ สำหรับสมาชิกวุฒิสภาโดยตำแหน่งเมื่อพ้นจากตำแหน่งที่ดำรงอยู่ในขณะได้รับแต่งตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภา

^๖มาตรา ๑๔ ผู้สมัครต้องไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

๑) ๒) ๓) ๔) ๕) ๖) ๗) ๘) ๙) ๑๐) ๑๑) ๑๒) ๑๓) ๑๔) ๑๕) ๑๖) ๑๗) ๑๘) ๑๙) ๒๐) ๒๑) ๒๒) ๒๓) ๒๔) ๒๕) ๒๖) ๒๗) ๒๘) ๒๙) ๓๐) ๓๑) ๓๒) ๓๓) ๓๔) ๓๕) ๓๖) ๓๗) ๓๘) ๓๙) ๔๐) ๔๑) ๔๒) ๔๓) ๔๔) ๔๕) ๔๖) ๔๗) ๔๘) ๔๙) ๕๐)

๑) ๒) ๓) ๔) ๕) ๖) ๗) ๘) ๙) ๑๐) ๑๑) ๑๒) ๑๓) ๑๔) ๑๕) ๑๖) ๑๗) ๑๘) ๑๙) ๒๐) ๒๑) ๒๒) ๒๓) ๒๔) ๒๕) ๒๖) ๒๗) ๒๘) ๒๙) ๓๐) ๓๑) ๓๒) ๓๓) ๓๔) ๓๕) ๓๖) ๓๗) ๓๘) ๓๙) ๔๐) ๔๑) ๔๒) ๔๓) ๔๔) ๔๕) ๔๖) ๔๗) ๔๘) ๔๙) ๕๐)

(๒๓) เป็นหรือเคยเป็นรัฐมนตรี เว้นแต่ได้พ้นจากการเป็นรัฐมนตรีมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปีนับถึงวันสมัครรับเลือก

๑) ๒) ๓) ๔) ๕) ๖) ๗) ๘) ๙) ๑๐) ๑๑) ๑๒) ๑๓) ๑๔) ๑๕) ๑๖) ๑๗) ๑๘) ๑๙) ๒๐) ๒๑) ๒๒) ๒๓) ๒๔) ๒๕) ๒๖) ๒๗) ๒๘) ๒๙) ๓๐) ๓๑) ๓๒) ๓๓) ๓๔) ๓๕) ๓๖) ๓๗) ๓๘) ๓๙) ๔๐) ๔๑) ๔๒) ๔๓) ๔๔) ๔๕) ๔๖) ๔๗) ๔๘) ๔๙) ๕๐)

๑) ๒) ๓) ๔) ๕) ๖) ๗) ๘) ๙) ๑๐) ๑๑) ๑๒) ๑๓) ๑๔) ๑๕) ๑๖) ๑๗) ๑๘) ๑๙) ๒๐) ๒๑) ๒๒) ๒๓) ๒๔) ๒๕) ๒๖) ๒๗) ๒๘) ๒๙) ๓๐) ๓๑) ๓๒) ๓๓) ๓๔) ๓๕) ๓๖) ๓๗) ๓๘) ๓๙) ๔๐) ๔๑) ๔๒) ๔๓) ๔๔) ๔๕) ๔๖) ๔๗) ๔๘) ๔๙) ๕๐)

^๗มาตรา ๑๔ ผู้สมัครต้องไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

๑) ๒) ๓) ๔) ๕) ๖) ๗) ๘) ๙) ๑๐) ๑๑) ๑๒) ๑๓) ๑๔) ๑๕) ๑๖) ๑๗) ๑๘) ๑๙) ๒๐) ๒๑) ๒๒) ๒๓) ๒๔) ๒๕) ๒๖) ๒๗) ๒๘) ๒๙) ๓๐) ๓๑) ๓๒) ๓๓) ๓๔) ๓๕) ๓๖) ๓๗) ๓๘) ๓๙) ๔๐) ๔๑) ๔๒) ๔๓) ๔๔) ๔๕) ๔๖) ๔๗) ๔๘) ๔๙) ๕๐)

๑) ๒) ๓) ๔) ๕) ๖) ๗) ๘) ๙) ๑๐) ๑๑) ๑๒) ๑๓) ๑๔) ๑๕) ๑๖) ๑๗) ๑๘) ๑๙) ๒๐) ๒๑) ๒๒) ๒๓) ๒๔) ๒๕) ๒๖) ๒๗) ๒๘) ๒๙) ๓๐) ๓๑) ๓๒) ๓๓) ๓๔) ๓๕) ๓๖) ๓๗) ๓๘) ๓๙) ๔๐) ๔๑) ๔๒) ๔๓) ๔๔) ๔๕) ๔๖) ๔๗) ๔๘) ๔๙) ๕๐)

(๑๙) เป็นข้าราชการ

๑) ๒) ๓) ๔) ๕) ๖) ๗) ๘) ๙) ๑๐) ๑๑) ๑๒) ๑๓) ๑๔) ๑๕) ๑๖) ๑๗) ๑๘) ๑๙) ๒๐) ๒๑) ๒๒) ๒๓) ๒๔) ๒๕) ๒๖) ๒๗) ๒๘) ๒๙) ๓๐) ๓๑) ๓๒) ๓๓) ๓๔) ๓๕) ๓๖) ๓๗) ๓๘) ๓๙) ๔๐) ๔๑) ๔๒) ๔๓) ๔๔) ๔๕) ๔๖) ๔๗) ๔๘) ๔๙) ๕๐)

๑) ๒) ๓) ๔) ๕) ๖) ๗) ๘) ๙) ๑๐) ๑๑) ๑๒) ๑๓) ๑๔) ๑๕) ๑๖) ๑๗) ๑๘) ๑๙) ๒๐) ๒๑) ๒๒) ๒๓) ๒๔) ๒๕) ๒๖) ๒๗) ๒๘) ๒๙) ๓๐) ๓๑) ๓๒) ๓๓) ๓๔) ๓๕) ๓๖) ๓๗) ๓๘) ๓๙) ๔๐) ๔๑) ๔๒) ๔๓) ๔๔) ๔๕) ๔๖) ๔๗) ๔๘) ๔๙) ๕๐)

ก็ให้พ้นจากตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภาด้วย และให้ดำเนินการเพื่อแต่งตั้งให้ผู้ดำรงตำแหน่งนั้นเป็นสมาชิกวุฒิสภาโดยตำแหน่งแทน ให้สมาชิกวุฒิสภาที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนตำแหน่งที่ว่างอยู่ในตำแหน่งเท่าอายุของวุฒิสภาที่เหลืออยู่

๑๐.๕) ในระหว่างที่ยังไม่มีพระบรมราชโองการแต่งตั้งบุคคลในบัญชีสำรองขึ้นเป็นสมาชิกวุฒิสภาแทนตำแหน่งที่ว่างตาม ๑๐.๔) หรือเป็นกรณีที่ไม่มีรายชื่อบุคคลเหลืออยู่ในบัญชีสำรอง หรือไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งที่เป็นสมาชิกวุฒิสภาโดยตำแหน่ง ไม่ว่าจะด้วยเหตุใด ให้วุฒิสภาประกอบด้วยสมาชิกวุฒิสภาเท่าที่มีอยู่

๑๐.๖) เมื่ออายุของวุฒิสภาสิ้นสุดลงตาม ๑๐.๔) ให้ดำเนินการเลือกสมาชิกวุฒิสภาตามกฎหมายนี้

หมายเหตุ :-

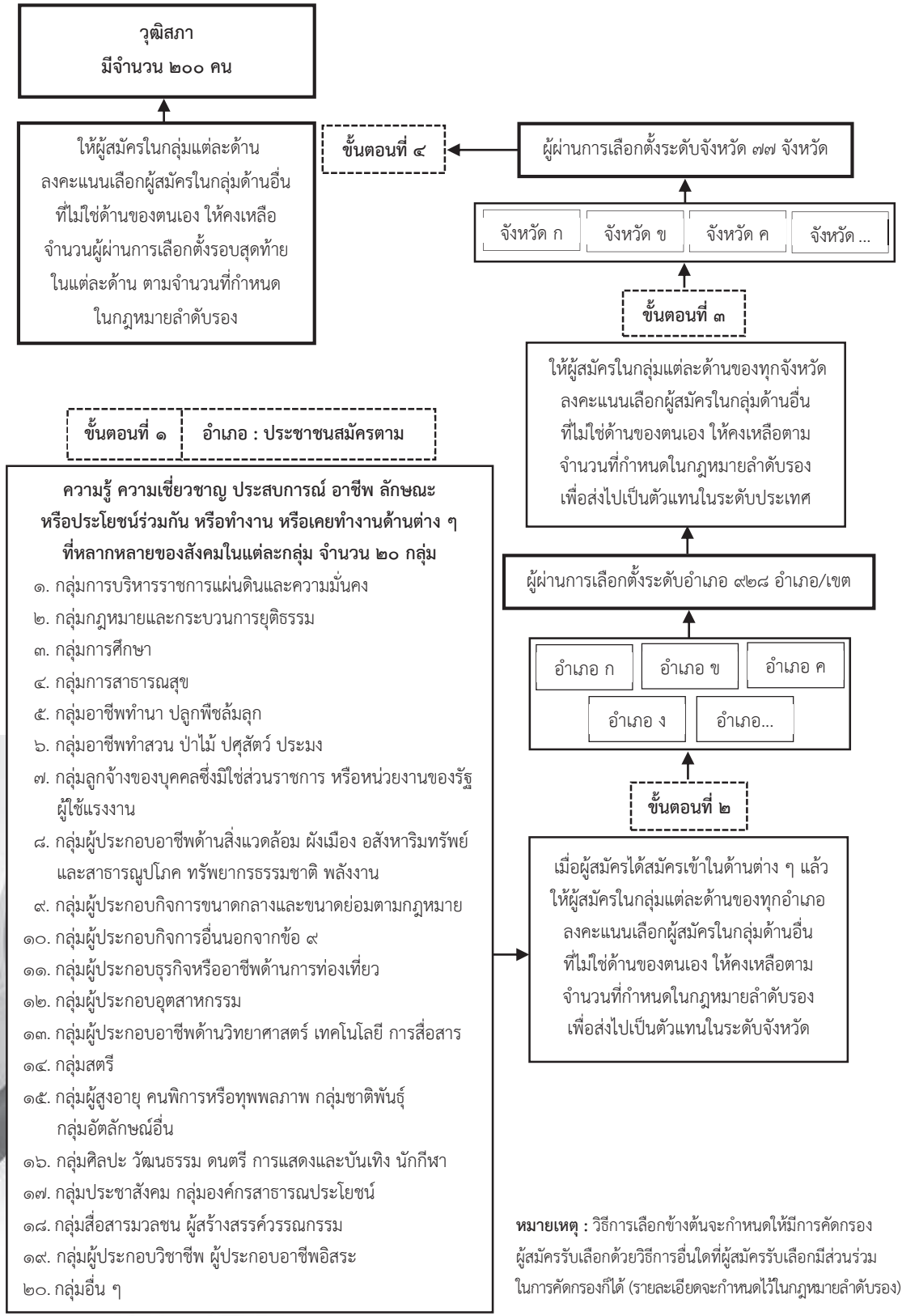
- พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป กล่าวคือ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันพฤหัสบดีที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๑ เป็นต้นไป (ประกาศราชกิจจานุเบกษา วันพุธที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๑ เล่ม ๑๓๕ ตอนที่ ๖๘ ก หน้า ๑)

ที่มาและองค์ประกอบของ วุฒิสภา

(ตามหมวด ๗ รัฐสภา ส่วนที่ ๓ วุฒิสภา รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐)

ที่มาและองค์ประกอบของ วุฒิสภาชุดแรก
(ตามบทเฉพาะกาล มาตรา ๒๖๙ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐)

หมายเหตุ : * รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๖๙

จัดทำโดย : กลุ่มงานพัฒนากฎหมาย สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา